

som Forbryderen i Henseende til Betingelsen for at faae dette forandret ikke bør gaa foran den fattige Arbejder, men det er Tilfældet nu. Han har større Ret til at faae sin Opreisning igjen end den fattige Arbejder. Navnlig henviser det ærede Blad til, at vor hele Fattiglovgivning er bygget paa økonomisk Uafhængighed. Det veed jeg meget vel, men man bør være meget varsom dermed, thi hvor mange her i vort Samfund ere økonomisk uafhængige, naar vi skulle se os rigtig om? Der er de enkelte store Mænd, Kapitalisterne, de, der kunne leve af Renterne af deres Penge; men det er ogsaa de Eneste, jeg betragter som økonomisk uafhængige, som Folk, der ikke behøve at tage Hensyn til Høre eller Venstre, til den ene eller den anden Side, men alle de Andre, der maa arbejde, hvad enten det er de videnskabelige Arbejdere, som vistnok kunne tale rigtig godt med her, eller de fysiske Arbejdere, de — det maa vi vistnok være enige om — ere ikke økonomisk uafhængige, og man bør derfor heller ikke i dette Tilfælde føre denne Betragtning for vidt. Der blev henvist til, at Tjenestefolk heller ikke have Valgret, og det skulde netop være Bevis for, at det var den økonomiske Uafhængighed, der laa til Grund for Besiddelse af Valgret. Ja, jeg ved meget vel, at Tjenestefolk ikke have Valgret. Ganske vist, jeg er en Modstander af denne Bestemmelse, for jeg mener, de kunne være lige saa økonomisk uafhængige som f. Ex. Embeds- og Bestillingsmænd. Ere vi bange for, at Tjenestefolk skulde være under Indflydelse af deres Foresatte, vil det forøvrigt være let at forhindre dette ved f. Ex. at indføre den hemmelige Afstemning, som i andre Lande. Derved kunde man komme ud over dette svage Punkt. Jeg skal ikke nærmere komme ind paa dette, men kun bemærke, at de væsentligste Grunde, der ere fremkomne mod dette Forslag hele Veien igennem, naar det har været behandlet her i Thinget, saa vidt jeg har kunnet følge dem, har været dette, at Sagen i Birkeligheden var stridende mod Grundloven, og man skulde meget være sig for at komme til at foretage Skridt i denne Retning, som vare grundlovsstridige. Jeg vil imidlertid antage, at man ikke behøver at opholde sig ret længe derved, idet jeg tror, at alle ere enige om, at dette vistnok kun er en Paastand, der,

om jeg tør udtale mig saaledes, fremkommer for at holde Sagen tilbage, saa at den ikke bliver til Noget. Vi have ogsaa ganske mærkelige Uenigheder paa dette Omraade. F. Ex. den tidligere Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds, Spøisteretsassessor Kimestad har været af den bestemte Ansættelse, at det ikke paa nogen Maade var grundlovsstridigt, han har endog ment, at Grundloven forudsatte, at der maatte gives bestemte Regler i denne Henseende. Hans Mening var, at naar § 30 siger: „saalænge Fattighjælpen ikke er eftergivet“, forudsættes det, at der maa blive en bestemt Grænsse for, hvor længe Fattighjælpen skulde blive ved at have disse bekendte sørgelige Følger. Endvidere tror jeg at kunne påstå, at en tidligere Regjering har været af samme Mening. Der er nemlig en Lov af 12te Marts 1864 om tjenstgjørende Militærs Familier, hvoraf jeg skal tillade mig med den ærede Formands Billigelse at oplæse den første Paragraf, der vedrører denne Sag. Den lyder saaledes: „Den Understøttelse, hvortil de i Vor Militærtjeneste til Lands eller til Søs fraværende Personers Hustruer og Børn paa Grund af denne deres Forsørgeres Fraværelse maatte blive trængende, skal, saalænge de nuværende ekstraordinære Forhold vedvare, ydes af den Kommune, hvor de paa den Tid, da Forsørgerne indfalder til Tjeneste, havde fast Ophold, uden at saadan Understøttelse skal kunne fordrøes erstatet af Forsørgelseskommunen, og uden at den skal kunne foranledige de Paagjældendes Anbringelse i en Arbejdsanstalt eller overhovedet medføre de Følger, som flyde af en hos Fattigvæsenet modtagen Understøttelse.“ Naar en saadan Lov kan vedtages, er det jo dog bevisligt, at man i dette Tilfælde har ment, at der ikke var noget Grundlovsstridigt til Stede. Og det Væsentlige af vort Forslag er bygget paa det Samme som denne Lov, idet det udtrykkelig siger, at den Understøttelse, som en Familie kommer til at nyde under en Familieforsørgeres Afstjening af sin Børnepligt ikke maa betragtes som Fattighjælp. Er det ene ikke grundlovsstridigt, kan det andet heller ikke være det. Jeg tror saaledes, at man maatte kunne blive enig om at lægge dette med det Grundlovsstridige til Side og gjøre sig al den Uleilighed, man kan for at faae noget Reelt